ជីវិតរបស់អំប៉េដូក
EMPÉDOCLES

បានចំរើនលូតលាស់នៅក្នុងអូឡាំព្យ៉ាដទី៨៤

តាមយោបល់របស់អ្នកផង អំប៉េដូកធ្លាប់បានធ្វើជាសិស្សរបស់ពីតាគ្គរ ។ គាត់មានកំណើតនៅស្រុកអាគ្រីយ៉ង់ ក្នុងកោះស៊ីស៊ីល ដែលនៅទីនោះក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញអស្ចារ្យជាងគេទាំងអស់ ៖ គាត់មានចំណេះដឹងដ៏ជ្រៅជ្រះបំផុតក្នុងផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ ។ គាត់មិនត្រឹមតែមានលក្ខណៈជាវាគ្មិនម្នាក់ប្រកបដោយសំនួនវោហារតែប៉ុណ្ណោះទេ គាត់ថែមទាំងមានការប៉ិនប្រសប់ខាងតាក់តែងកំណាព្យកាព្យឃ្លោងនិងក្នុងវេទនម្ដនៃពិធីគោរពបូជាព្រះ។ ពួកអ្នកស្រុកនៅអាគ្រីយ៉ង់មានសេចក្ដីគោរពកោតខ្លាចជាអតិបរិមា ចំពោះបុគ្គលិកភាពរបស់គាត់ ដោយទុករូបគាត់ខ្ពស់ហួសពីលើមនុស្សម្នាផងទាំងឡាយ ។ លូក្រែស (អ្នកកវីឡាតាំង) បន្ទាប់ពីបានរៀបរាប់រឿងដ៏អស្ចារ្យគួរស្ងើចសរសើរនៅក្នុងកោះស៊ីស៊ីលកាលណាមក បានបន្ថែមថាអ្នកស្រុកក្នុងប្រទេសនេះបានសន្មត់ថា គ្មានអ្វីដ៏ល្អប្រសើរនៅលើកោះរបស់ពួកគេជាជាងមានវត្តមានរបស់មនុស្សម្នាក់ដ៏មានតម្លៃដូច្នេះទេ ។ ពួកគេបានចាត់ទុកកំណាព្យកាព្យឃ្លោងរបស់គាត់ស្មើនឹងទំនាយរបស់ព្រះ ។

ការគោរពរបស់អ្នកផងចំពោះគាត់ ពុំមែនគ្មានមូលហេតុនោះទេ ។ មានព្រឹត្តិការណ៍ជាច្រើននៅក្នុងជីវិតរបស់គាត់ ដែលបានបណ្ដាលឲ្យមានមនោសញ្ចេតនារបស់អ្នកស្រុកកើតការរំជើបរំជួល ។ អ្នកខ្លះមានមន្ទិលសង្ស័យថា គាត់បានប្រើមន្តអាគមអូមអាម ។ សាទីរុសបានធ្វើសេចក្ដីតំណាលថា ឈ្មោះគរយ៉ាស-ឡេអុងតាំងដែលត្រូវជាសាវ័ករបស់ទស្សនវិទូម្នាក់នេះ បានពោលថាខ្លួនធ្លាប់ជួយគាត់ឲ្យសេពពិធីមន្តអាគមនេះ ហើយជួនពេលខ្លះ អំប៉េដូកថែមទាំងបានសំដែងបង្ហាញថា គាត់ចេះក្បួនអូមអាមសម្ងាត់នេះខ្លះៗទៀតផង ពីព្រោះគាត់បានពោលប្រាប់គរយ៉ាសថា គាត់ចង់បង្រៀនតែមនុស្សនេះម្នាក់គាត់ អំពីក្បួនអាថ៌កំបាំងដែលគេត្រូវប្រើ ដើម្បីព្យាបាលមនុស្សសព្វយ៉ាង ៖ ធ្វើមនុស្សចាស់ឲ្យទៅជាមនុស្សក្មេង, បង្កើតកម្លាំងខ្យល់, បន្ធូរកំហឹងនៃខ្យល់ព្យុះ, បង្កើតឲ្យមានទឹកភ្លៀងនិងកំដៅ, នៅទីបំផុតប្តូរជីវិតចំពោះមនុស្សស្លាប់ពោលគឺធ្វើឲ្យមនុស្សនេះវិលត្រឡប់មកវិញពីឋានបរលោក។

សម័យថ្ងៃមួយ ខ្យល់ផាត់ពីខាងជើងនៃសមុទ្រមេឌីទែរ៉ាណេ បានបោកបាចសាចខ្លាំងពេកទៅ ធ្វើឲ្យផ្លែឈើទាំងឡាយនៅលើផែនដីនេះ ធ្លាក់វិនាសខ្ទាត់ខ្ទាយ

ដោយគ្មានឱសថអ្វីកែកុនបាន ។ អំប៉េដូកក៏បានឲ្យគេពន្លះស្បែកសត្វលា ហើយយកមកដេរជាថង់ដាក់ទឹក, រួចគាត់ក៏យកថង់នេះ ទៅដាក់វាយប៉ាយនៅលើកំពូលភ្នំ ។ គេបានពោលអះអាងថា នៅពេលនោះ ព្រះពាយផាយផាត់ពេញកម្លាំងទាំងប៉ុន្មានក៏ត្រូវស្ងប់ស្ងាត់រលត់បាត់សូន្យអស់ទៅវិញ ។

អំប៉េដូកបានផ្ទេរកជំនឿទៅលើទ្រឹស្ដីរបស់ពីតាគ្គរដែលត្រូវជាគ្រូរបស់គាត់ ហើយដែលពួកក្រុមពីតាគ្គរទាំងប៉ុន្មាន តែងតែមានសេចក្ដីខ្ពើមរអើមចំពោះឈាមសត្វដែលគេបូជាថ្វាយព្រះ។ អំប៉េដូកថ្ងៃមួយដែលគាត់ចង់ធ្វើពិធីបូជាយញ្ញ ក៏បានសូន្យរូបគោពីទឹកឃ្មុំនិងម្សៅសាឡី រួចក៏បានធ្វើការពិឃាតរូបអស់ទាំងនេះថ្វាយពួកទេវតា ។

អាគ្រីយ៉ង់នៅក្នុងសម័យអំប៉េដូក ជាទីក្រុងមួយដ៏ធំធេង ។ គេបានធ្វើការរាប់ទៅមានមនុស្សចំនួន៨០០,០០០នាក់ ។ គេបានប្រសិទ្ធិនាមទីក្រុងនេះថា ជាទីក្រុងដ៏ធំនិងដ៏ល្អប្រសើរ ។ ទ្រព្យសម្បត្តិដ៏មានតម្លៃ ដែលផ្ដល់នូវសេចក្ដីសុខស្រួល និងការស្រើបស្រាលសប្បាយ គឺជាឧត្ដមគតិនៃការរស់នៅក្នុងទីនោះ ។ កាលណាគាត់និយាយពីអ្នកស្រុកអាគ្រីយ៉ង់, អំប៉េដូកបានពោលថា ពួកអ្នកទាំងនេះគិតតែពីសប្បាយដាច់បង្ហៀរ ហាក់ដូចជាគេមានវាសនាត្រូវស្លាប់នៅក្នុងព្រឹកថ្ងៃស្អែក, ម្យ៉ាងវិញទៀត ពួកគេខំប្រឹងប្រែងកសាងវាំងប្រាសាទដ៏ល្អៗ ហាក់ដូចជាពួកគេមានវាសនារស់នៅទីនោះរហូតជានិច្ចជាកាល ។ គាត់មិនដែលបាននឹកភ្លូកចង់កាន់មុខនាទីធំដុំក្នុងកិច្ចការសាធារណៈនោះឡើយ ។ ជាច្រើនដងច្រើនគ្រាណាស់ ដែលអ្នកផងចង់លើកគាត់ឲ្យមានមុខតំណែងជាព្រះចៅនៅរាជាណាចក្រអាគ្រីយ៉ង់ ក៏ប៉ុន្តែគាត់មិនដែលបានទទួលយល់ព្រមម្ដងណាឡើយ ។ គាត់ចូលចិត្តមានជីវិតផ្ទាល់ខ្លួនស្ងៀមស្ងាត់ ជាជាងមានកិត្តិយសថ្កុំថ្កើង... ហើយគាត់ចូលចិត្តនៅឆ្ងាយពីសភាពស្មុគស្មាញរបស់រដ្ឋាភិបាល ។ គាត់ជាអ្នកស្រឡាញ់សេរីភាពយ៉ាងមុតមាំ និងជាអ្នកគាំទ្ររដ្ឋាភិបាលប្រជាធិបតេយ្យ ។

ថ្ងៃមួយគាត់ត្រូវបានគេអញ្ជើញឲ្យទៅចូលរួមក្នុងពិធីជប់លៀងមួយ ៖ លុះដល់ម៉ោងវេលាដែលអ្នកផងត្រូវឡើងតុ, អំប៉េដូកដោយសង្កេតឃើញថា គ្មាននរណាម្នាក់លើកម្ហូបម្ហារមកសោះ ហើយក៏គ្មានឃើញនរណាម្នាក់ត្អូញត្អែរផងដែរ គាត់ក៏មានអាការៈទាស់ចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ។ គាត់មានបំណងចង់ឲ្យគេបំរើគាត់ភ្លាមមួយរំពេច ។ អ្នកដែលបានអញ្ជើញគាត់មកទីនោះក៏ពោលថា ៖ « សុំអត់ទ្រាំបន្តិចសិនទៅ ខ្ញុំកំពុងតែចាំលោកធំម្នាក់មកពីព្រឹទ្ធសភា ដែលត្រូវមកចូលរួមក្នុងពិធីជប់លៀងរបស់យើង » ។ នៅពេលដែលចៅក្រមម្នាក់នេះមកដល់ ម្ចាស់ផ្ទះនិងពួកក្រុមភ្ញៀវទាំងប៉ុន្មានបានដើរថយក្រោយ ដើម្បីទុកកន្លែងកិត្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ជូនចំពោះបុគ្គល

នោះ ។ បន្ទិចក្រោយមក ជននេះក៏បានត្រូវអ្នកផងជ្រើសរើសឲ្យធ្វើជាស្តេចនៃពិធីជប់លៀងថែមទៀត ៖ បុគ្គលនេះក៏បានសំដែងនូវសញ្ញាក្រអឺតក្រទម ចូលចិត្តបង្គាប់គេឯង និងមានឆន្ទៈសង្កត់សង្កិននៃរាជានិយមផ្តាច់ការ ។ គឺជននេះបានបង្គាប់បញ្ជាឲ្យភ្ញៀវទាំងអស់លើកស្រាក្រហមអកឡើងគ្មានប្រណី ព្រមទាំងឲ្យយកស្រានោះជះទៅលើមុខ ឲ្យចូលក្នុងច្រមុះនៃពួកដែលមិនព្រមលើកកែវស្រាឡើងផឹក ។ ភ្លាមៗនោះ អំប៉េដូកឥតមាននិយាយស្តីថាអ្វីទាំងអស់... ប៉ុន្តែថ្ងៃស្អែកបន្ទាប់មកគាត់ បានធ្វើការកោះប្រជុំហៅរាស្ត្រប្រជា ។ គាត់បានធ្វើការចោទប្រកាន់ជាឧឡារិកទាំងចំពោះអ្នកធ្វើសេចក្តីអញ្ជើញដល់គាត់ និងចំពោះអ្នកដែលមានអាកប្បកិរិយាកោងកាចឆ្មើងឆ្មៃនៅក្នុងពេលជប់លៀង ។ គាត់បានបង្ហាញដល់ភ្នែកអ្នកទាំងអស់គ្នាថា អំពើទាំងនេះគឺជាការចាប់ផ្តើមនៃរបបជិះជាន់ផ្តាច់ការនិយម ហើយថាអំពើពាលាកំហែងកំហាល់បែបនេះ មានលក្ខណៈផ្ទុយស្រឡះនឹងច្បាប់ ព្រមទាំងសេរីភាពរបស់សាធារណជន ។ បន្ទាប់ពីមានការកាត់ទោសអ្នកទាំងពីរមក គាត់ក៏បានសម្លាប់អ្នកទាំងពីរភ្លាមមួយរំពេច ។ គាត់មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីត្រដំថា គាត់មានជោគជ័យទៅលើសភា «១០០០នាក់» (សភានៃចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ) ...ហើយដោយគាត់តែងតែមានចិត្តលំអៀងទៅខាងប្រជាជន គាត់ក៏បានបញ្ជាឲ្យពួកចៅក្រមទាំងឡាយមានអាណត្តិត្រឹមតែបីឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ បន្ទាប់មកត្រូវផ្លាស់ប្តូរដោយមនុស្សផ្សេង ដើម្បីឲ្យមនុស្សម្នា ក់ៗមានលទ្ធភាពអាចឡើងកាន់ការសាធារណៈបាននឹងគេដែរ ។

លោកគ្រូពេទ្យអាក្រុងបានស្នើរសុំដល់ព្រឹទ្ធសភា នូវទីកន្លែងដើម្បីសាងសង់វិមានមួយជាកិត្តិយសដល់ឪពុករបស់គាត់ ដែលធ្លាប់មានស្នាដៃអស្ចារ្យនៅក្នុងវិជ្ជាជីវៈរបស់គាត់, ពោលគឺគាត់ធ្លាប់ធ្វើជាគ្រូពេទ្យដ៏ពូកែលើសនរណាៗទាំងអស់គ្រប់កាលសម័យ ។ អំប៉េដូកក៏បានងើបឡើងនៅកណ្តាលសភា ហើយក៏បានបង្វែរឆន្ទៈរបស់ពួកប្រជាជនមិនឲ្យធ្វើតាមសេចក្តីស្នើរសុំនេះឡើយ ពីព្រោះគាត់បានយល់ថាទង្វើបែបនេះ វាមានលក្ខណៈផ្ទុយនឹងសមភាព ដែលអ្នកផងតែងតែសង្វាតចង់បាន, គឺដើម្បីចៀសវាងកុំឲ្យមនុស្សណាម្នាក់ងើបឡើងខ្ពស់ជាងអ្នកដទៃជាដាច់ខាត ។ គឺយុត្តិធម៌បែបនេះហើយ, យោងតាមយោបល់របស់គាត់, ដែលជាមូលដ្ឋាននៃសេរីភាពរបស់សាធារណជន ។

ជម្ងឺពិសបានមករាតត្បាតអស់មួយរយៈពេលនៅក្នុងស្រុកសេលីនុនដែលបានបណ្តាលឲ្យមានមនុស្សស្លាប់ជាច្រើននាក់។ មនុស្សម្នាក់ៗដែលនៅរស់កាន់តែទ្រុឌទ្រោមទៅ ។ មានស្រីៗមួយភាគ បានផ្តល់កំណើតដល់កូនមុនខែ ។ អំប៉េដូកបានយល់ថា ជម្ងឺនេះបានត្រូវបណ្តាលឡើងដោយទឹកស្អុយរលួយនៃទន្លេដែលហូរមកស្រោចស្រប់ទីក្រុងនេះ ។ គាត់ក៏បានបញ្ចៀសផ្លូវទឹកដោយមធ្យោបាយខ្លួនឯង នូវ

ដើមទឹកដែលហូរមកតាមដងអូរពីរ ដែលគាត់បានបង្វែរឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងទឹកស្ទឹងសេលីនុន ។ ទង្វើបានខារឃាំងរាំងរាទឹកមិនឲ្យមានពិសពុល... ឬធ្លាក់ទៅក្នុងសភាពពុករលួយ ជម្ងឺពិសក៏បានរលត់រលាយឯងៗទៅវិញបាត់មួយរំពេច ។ ពួកអ្នកស្រុកនៅសេលីនុន ក៏បានរៀបចំការជប់លៀងសប្បាយយ៉ាងអធិកអធម។ អំប៉េដូកនៅពេលនោះ ក៏បានមកបង្ហាញខ្លួននៅសេលីនុនផងដែរ ៖ អ្នកផងបានធ្វើការរួមប្រជុំគ្នា ដើម្បីផ្តល់កិត្តិយសជូនគាត់ ។ ពួកគេបានធ្វើបូជាយ័ញ្ញ ជាសក្ការៈបូជាជូនចំពោះគាត់ហាក់ដូចរូបគាត់ជាព្រះជាម្ចាស់ ដែលធ្វើឲ្យគាត់មានការសប្បាយរីករាយក្នុងចិត្តជាពន់ពេក ។

* *

*

អំប៉េដូកបានសន្មត់នៅក្នុងទ្រឹស្តីចំបងរបស់គាត់នូវធាតុទាំងបួន ៖ ទឹក, ដី, ភ្លើង និងខ្យល់ ។

គាត់ចចេសថា នៅក្នុងរវាងធាតុទាំងបួននេះ វាតែងតែមានចំណងមេត្រី ដែលធ្វើឲ្យធាតុទាំងនេះរួមចូលគ្នា និងកត្តានៃការបែកបាក់ ដែលធ្វើឲ្យធាតុទាំងនេះបែកឃ្លាតចេញពីគ្នា ។ គាត់បានបន្ថែមទៀតថា ធាតុទាំងបួននេះបិតនៅក្នុងសភាពផ្លាស់ប្តូររូប ឬពុករលួយ (អនិច្ចាសញ្ញាមិនទៀង) ជានិច្ចនិរន្ត... ប៉ុន្តែគ្មានអ្វីៗដែលត្រូវស្លាប់បាត់រូបនោះទេ ។ នេះជាច្បាប់ធម្មតាដែលតែងតែមានជានិច្ចជាកាលតាំងពីដើមរៀងមក ហើយដែលនឹងមានតទៅទៀតជារៀងដរាប នៅក្នុងអនាគតកាលឥតមានអាក់ខាន ។

- ⋆ ថ្ងៃគឺគ្រាន់ជាដុំភ្លើងមូលមួយដុំតែប៉ុណ្ណោះ ។
- ⋆ ព្រះច័ន្ទមានរាងសំប៉ែត មានលំនាំដូចជាថាស ។
- ⋆ ផ្ទៃមេឃធ្វើឡើងដោយវត្ថុធាតុម៉្យាង មានលំនាំដូចជាកែវ ។

រីឯចំណែកព្រលឹងមនុស្សវិញ គឺជាធាតុម៉្យាងដែលអាចរត់ចូលក្នុងគ្រប់រូបកាយ... ហើយគាត់ក៏បានបញ្ជាក់ថា កាត់នៅចាំបានថាកាលពីជាតិមុនៗ គាត់ធ្លាប់មានកំណើតជាកូនស្រី, បន្ទាប់មកជាសត្វត្រី, បន្តមកទៀតជាសត្វស្លាប... មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ គាត់ក៏ធ្លាប់មានរូបរាងជារុក្ខជាតិថែមទៀតផង ។

សេចក្តីស្លាប់របស់ទស្សនវិទូរូបនេះ ត្រូវបានគេលើកយកមកបរិយាយដោយរបៀបផ្សេងៗគ្នា ។ មតិទូទៅបានយល់ថា ដោយគាត់មានចំណង់ចង់ក្លាយខ្លួនទៅជាព្រះខ្លាំងពេក ហើយដោយគាត់បានសម្លឹងឃើញថា មានមនុស្សច្រើនគ្នា ដែលចាំតែពឹងផ្អែកជំនឿលើរូបគាត់តែប៉ុណ្ណោះ... គាត់ក៏បានសំរេចក្លែងខ្លួនធ្វើជាព្រះរហូត

ដល់ចុងចប់នៃជីវិតរបស់គាត់ ។ គឺនៅក្នុងមូលហេតុដូច្នេះហើយ ដែលនៅពេលដែលគាត់ដឹងខ្លួនថា រូបកាយរបស់គាត់កំពុងតែមានសភាពទ្រុឌទ្រោមដោយជរាភាព គាត់ក៏បានចង់បញ្ចប់ជីវិតគាត់ ក្នុងសភាពជាក់ស្តែងអស្ចារ្យ ប្រហែលគ្នានឹងអព្ភូត-ហេតុមួយ ។

បន្ទាប់ពីបានព្យាបាលស្ត្រីម្នាក់នៅអាគ្រីយ៉ង់ឲ្យជាសះស្បើយរោគ... នាងស្ត្រីនោះឈ្មោះប៉ង់តេ ដែលបានត្រូវគ្រូពេទ្យច្រើនគ្នាបោះបង់ចោលទៅហើយ ហើយដែលបានធ្លាក់ចូលទៅក្នុងសភាពជិតដាច់ខ្យល់ទៅហើយដែរ គាត់ក៏បានរៀបចំពិធីបូជាយញ្ញមួយដ៏មហាឱឡារិក ដែលនៅក្នុងឱកាសនោះ គាត់បានអញ្ជើញអ្នកមុខអ្នកការចំនួន៨០នាក់ ក្នុងគោលប្រាថ្នាឲ្យពួកគេជឿថា គាត់បានបាត់រូបទៅហើយ ៖ នៅពេលដែលពិធីជប់លៀងបានប្រព្រឹត្តទៅចប់សព្វគ្រប់កាលណា, ហើយនៅពេលដែលភ្ញៀវម្នាក់ៗថយខ្លួនទៅសំរាកនៅក្រោមដើមឈើ ឬក៏ទៅនៅកន្លែងផ្សេងទៀត... អំប៉េដូកដោយគ្មាននិយាយស្តីអ្វីទាំងអស់ក៏បានឡើងទៅលើកំពូលភ្នំ(ភ្លើង) អេតណា...ហើយក៏លោតចូលទៅកណ្តាលអណ្តាតភ្លើងតែម្តង ។ អូរ៉ាស (Horace) ដែលបានធ្វើអត្ថាធិប្បាយអំពីមរណភាពនេះបានសរសេរថា ៖

Deus immortalis haberi Dùm cupit Empedocles, ardentem frigidus AErhnam Insiluit...

អំប៉េដូកមានលក្ខណៈជាមនុស្សត្រឹមត្រូវណាស់ ។ គាត់តែងទុកសក់វែងធ្លាក់រំសាយ ហើយមានពាក់មកុដធ្វើពីស្លឹកឡូរីយេនៅលើក្បាល ។ គាត់មិនដែលដើរតាមផ្លូវថ្នល់ ដោយគ្មានមនុស្សច្រើនហែរហមគាត់នោះឡើយ ។ គាត់តែងតែញ៉ាំងឲ្យអ្នកផងដែលបានឃើញរូបគាត់ មានសេចក្តីកោតគោរពចំពោះគាត់គ្រប់ៗគ្នា ។ នៅគ្រប់ពេលវេលា គាត់ធ្លាប់តែពាក់ស្បែកជើងសង្រែកមួយ ដែលមានពាសស្ពាន់...។ នៅពេលដែលគាត់បានលោតចូលទៅក្នុងភ្លើងកាលណា ចំហាយភ្នំភ្លើងដែលជះមកយ៉ាងខ្លាំង បានធ្វើឲ្យស្បែកជើងរបស់គាត់របូតមួយចំហៀងចេញមកខាងក្រៅវិញ ហើយដែលត្រូវអ្នកផងបានរកឃើញ ។ គេក៏បានដឹងអំពីល្បិចកល្បក្រឡិចក្រឡុចរបស់គាត់ ។

ដូច្នេះទៅ បុរសកំសត់អំប៉េដូក ដោយមិនបានប្រុងប្រយ័ត្នជាមុន ក៏បានបណ្តាលឲ្យភ្លាត់ចំណាប់បែកការណ៍... គាត់មិនបានប្រែក្លាយទៅជាព្រះជាម្ចាស់ ក៏មានថានៈត្រឹមតែជាអ្នកឆបោកទៅវិញ ។

ក៏ប៉ុន្តែ គាត់ធ្លាប់មានគុណសម្បត្តិច្រើន ៖ គាត់ធ្លាប់ធ្វើជាពលរដ្ឋម្នាក់ដ៏ល្អ ហើយមិនដែលចង់បានផលប្រយោជន៍ពីនរណាទេ ។ នៅពេលតែប៉េតុង (រាជាផ្តាច់ការនៅអាគ្រីយ៉ង់) ឪពុករបស់គាត់បានស្លាប់ទៅ, អ្នកខ្លះចង់ធ្វើការបះបោរតណ្តើម

រាជ្យនៅអាគ្រីយ៉ង់ ។ អំប៉េដូកក៏បានធ្វើការរួមប្រជុំប្រជាពលរដ្ឋភូមិមួយរំពេច បាន បន្សាបពិសនៃការបះបោរ ដោយមិនធ្វើឲ្យរឿងនេះផ្ទុះធ្លាយវែងឆ្ងាយ... ហើយដើម្បី ចង់បង្ហាញថា គាត់គោរពនូវគោលគំនិតស្មើភាព, គាត់ក៏បានចែកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ គាត់ ជាមួយជនតាំងឡាយណា ដែលមានការខ្វះខាតជាងរូបគាត់ ។

ទស្សនវិទូរូបនេះបានចំរើនលូតលាស់នៅក្នុងអាយុឆ្នាំព្យាងទី៨៤ ។ ប្រជាជននៅ អាគ្រីយ៉ង់បានសង់រូបសំណាកមួយឲ្យគាត់ ហើយបានរក្សាសេចក្ដីគោរព និងស្រឡាញ់ចំពោះរូបគាត់ ទុកស្មើនឹងព្រះ ។

គាត់មានអាយុច្រើនណាស់ហើយ នៅពេលដែលគាត់ស្លាប់ទៅ ក៏ប៉ុន្តែគេមិន ដឹងថា គាត់មានអាយុប៉ុន្មានដោយច្បាស់លាស់នោះទេ ។៚

❑ ❑

❑